

Gemeente **Heerde**

Paragraaf Financiering

→ www.heerde.nl

In deze paragraaf wordt de financieringsfunctie beschreven. De belangrijkste taak van de financieringsfunctie is om te zorgen voor voldoende liquide middelen zodat alle haar taken kunnen worden uitgevoerd. Het aantrekken van liquide middelen tegen zo gunstig mogelijke tarieven hoort ook bij deze functie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een liquiditeitsprognose. Overtollige middelen worden verplicht afgestort naar 's Rijks schatkist; uitzettingen mogen wel plaatsvinden naar andere lokale overheden.

Conform artikel 18 lid 1 van de Financiële verordening gemeente Heerde 2023 conformeert het college zich bij de uitvoering van deze financieringsfunctie aan de richtlijnen en kaders zoals die opgenomen in de Wet fido en in het Treasurystatuut gemeente Heerde 2021. **Gelet op deze kaders doet het college in deze paragraaf verslag van:**

- De ontwikkelingen;
- De kasgeldlimiet;
- De renterisiconorm;
- Het drempelbedrag schatkistbankieren;
- De liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte;
- De rentevisie;
- De rentekosten en -opbrengsten;
- Het renteschema.

Beleidskader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet zijn kaderstellend voor deze paragraaf. De Gemeentewet regelt de samenstelling, inrichting en bevoegdheid van het Gemeentebestuur. In de Wet fido staan de regels voor het financieringsbeleid voor gemeenten. De Wet hof moet ervoor zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt blijft tot 3%.

Het gemeentelijk beleid is opgenomen in artikel 2 van het Treasurystatuut. Hierin staan de volgende doelstellingen beschreven:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-) resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Liquiditeitsontwikkeling

Het financieringstekort is afgedekt met langlopende geldleningen. De verwachting is dat er medio 2025 weer geld moet worden aangetrokken, mits er in de tussentijd geen (investerings)uitgaven worden gedaan die nu (nog) niet in de begroting zijn opgenomen. De rente is in 2023 fors gestegen. Dit is in de begroting afgedekt door voor het financieringstekort rekening te houden met een rentepercentage van 3,5%.

De BBV-richtlijnen dwingen een realistische renteraming af. Wanneer de werkelijke rentelasten meer dan 25% afwijken van de geraamde rentelasten dan is het verplicht om de taakvelden hiervoor bij de rekening te corrigeren.

Kasgeldlimiet

De rente onzekerheid voor de korte termijn wordt uitgedrukt in de kasgeldlimiet. Voor 2023 bedraagt deze limiet €4.486.000,- (8,5% van het begrotingstotaal). Het is niet toegestaan om voor langere tijd (> 3 achtereenvolgende kwartalen) deze limiet te overschrijden door 'rood' te staan of dit tekort af te dekken met kort vreemd geld (< 1 jaar). De oplossing is dan om een langlopende lening (> 1 jaar) af te sluiten (consolideren). Wanneer het overschrijden van de kasgeldlimiet van tijdelijke aard is dan mag van bovenstaande regel worden afgeweken mits de toezichthouder van de provincie hiervoor goedkeuring verleent.

Periode	Kasgeldlimiet	Gemiddelde netto vlottende schuld	Overschrijding / onderschrijding
1e kwartaal 2023	4.485	-19.170	23.655
2e kwartaal 2023	4.485	-17.854	22.339
3e kwartaal 2023	4.485	-21.174	25.659
4e kwartaal 2023	4.485	-21.185	25.670

Renterisiconorm

De rente onzekerheid voor de lange termijn wordt uitgedrukt in de renterisiconorm. Het percentage voor de renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Spreiding van de looptijd van de leningen en/of leningen afsluiten waarbij jaarlijks wordt afgelost verkleinen de kans op een overschrijding van de renterisiconorm.

	Renterisiconorm	2023	2024	2025	2026
1 Renteherzieningen		0	0	0	0
2 Aflossingen		8.420.000	7.820.000	7.445.000	5.770.000
3 Renterisico (1+2)		8.420.000	7.820.000	7.445.000	5.770.000
4 Renterisiconorm		10.552.410	10.822.154	11.147.288	11.126.273
5a Ruimte onder de renterisiconorm		2.132.410	3.002.154	3.702.288	5.356.273
5b Overschrijding van de renterisiconorm		0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a Begrotingstotaal		52.762.051	54.110.771	55.736.441	55.631.365
4b Percentage regeling		20	20	20	20
4 Renterisiconorm (4a*4b/100)		10.552.410	10.822.154	11.147.288	11.126.273

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de renterisiconorm de komende jaren niet wordt overschreden.

Schatkistbankieren

Het is verplicht om overtollige liquide middelen over te hevelen naar Rijks schatkist (schatkistbankieren). Wel mag er een bedrag aan liquide middelen in 'eigen beheer' worden gehouden; het zogenaamde drempelbedrag. Dit drempelbedrag is een percentage van 2% van het begrotingstotaal met een minimum van €1 miljoen. In onderstaand overzicht is te zien dat het drempelbedrag niet is overschreden in 2023.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2023					
(1)	Drempelbedrag	1.055.241	1.055.241	1.055.241	1.055.241
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	203.019	251.942	218.464	219.850
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	852.222	803.299	836.777	835.391
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	52.762.051			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	52.762.051			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1.055.241			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.271.678	22.926.741	20.098.733	20.226.228
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	203.019	251.942	218.464	219.850

Liquiditeitsprognose, banken en leningen

In 2023 zijn er 2 liquiditeitsprognoses opgesteld; een prognose op hoofdlijnen en een detailprognose. Deze prognoses geven een globale inschatting van de in- en uitstroom van liquide middelen (cashflow). Het is een belangrijk hulpmiddel voor het eventueel aantrekken en uitzetten van gelden (financieringsbehoefte).

De gemeente Heerde heeft met drie banken een relatie. De BNG (Bank voor Nederlandse Gemeenten) is de huisbank. Daarnaast heeft de gemeente een rekening bij de Rabobank en bij de ING-bank.

Het gebruik van contante geldmiddelen is beperkt tot de legeskas bij Burgerzaken. Het saldo van de langlopende geldleningen die de gemeente Heerde heeft afgesloten is per 1 januari 2023 €55.115.000,-. Op deze leningen wordt jaarlijks lineair afgelost. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 0,80%.

Rentevisie en -kosten

Rentevisie kan kortweg worden omschreven als de toekomstverwachting over de renteontwikkeling, zowel op de geldmarkt (< 1 jaar) - als op de kapitaalmarkt (> 1 jaar). Hoe verder deze periode in de toekomst ligt, hoe moeilijker het is om hierover een voorspelling te doen. Na een korte, forse stijging is de rente op dit moment vrij stabiel. Verwacht wordt dat de rente in 2024 weer licht zal dalen.

Gemeenten (en dus ook de gemeente Heerde), hebben regelmatig behoefte aan geld. Dit houdt verband met de voor de gemeenten geldende financiële richtlijnen waarbij de lasten van de investeringsuitgaven worden gespreid over de jaren waarin de investering wordt afgeschreven. De geldstroom heeft hierdoor pieken en dalen terwijl de exploitatie veel gelijkmatiger verloopt. Hierdoor is het noodzakelijk om investeringen te financieren (=er geldmiddelen voor ter beschikking te krijgen). Daarnaast is er soms een financieringsbehoefte omdat er een tekort ontstaat in de rekening van baten en lasten; bijvoorbeeld doordat de lopende inkomsten achterblijven bij de uitgaven. Om in de financieringsbehoefte te voorzien kunnen er interne financieringsmiddelen (reserves) en externe financieringsmiddelen (leningen/rekening-courant krediet) worden ingezet. Door

het inzetten van externe financieringsmiddelen (vreemd vermogen) ontstaan er rentekosten.

De rentekosten over het lang vreemd vermogen bedroegen voor 2023 €441.000,-. Doordat de gemeente Heerde in 2023 een financieringsoverschot had, is er ook rente ontvangen over het saldo bij de schatkist en als gevolg van uitzettingen bij andere overheden. Deze inkomsten bedroegen over 2023 €590.000,- Per saldo is er dus een financieel voordeel behaald uit de aangetrokken geldleningen. Dit is nog niet eerder voorgekomen en zal zich naar alle waarschijnlijkheid ook in 2024 herhalen. Op de overige uitzettingen (totaal €647.000,-) is eveneens een totaalbedrag van €162.000,- aan rente en dividend ontvangen.

Doordat het schatkistbankieren is ingesteld, kunnen eventuele overtollige gelden alleen nog worden uitgezet bij andere gemeenten/provincies of waterschappen. Overige overtollige middelen vloeien automatisch terug in de schatkist.

Renteschema

Conform de BBV-richtlijnen is onderstaand renteschema opgenomen. Dit schema geeft inzicht in de geraamde rentekosten van de gemeente Heerde en de toerekening ervan. Bij de jaarrekening 2023 worden de werkelijke rentekosten (e) en het renteresultaat (f) toegevoegd. Tevens vindt er dan een correctie/verlaging plaats van de toegerekende rente naar de producten zodat de afwijking tussen de werkelijke en doorberekende rentekosten uiteindelijk kleiner is dan 25%.

<u>Renteschema 2023</u>			
a1.	Rentelasten over het lang vreemd vermogen		€ 441.483
a2.	Rentelasten over het financieringstekort (2,00%)		€ -
b.	Externe rentebaten		€ -494.243
	Totaal door te rekenen externe rente		€ -52.760
c1.	Rentelasten doorberekend aan Grondexploitatie	€ -11.711	
c2.	Rentelasten van projectfinanciering	€ -	
			€ -11.711
	Door te rekenen externe rente aan de programma's (taakvelden)		€ -64.471
d1.	Rente over eigen vermogen	€ -	
d2.	Rente over voorzieningen	€ -	
	Door te rekenen interne rente aan de programma's (taakvelden)		€ -
	Totaal door te rekenen rente aan de programma's (taakvelden)		€ -64.471
e.	Toegerekende rente aan de programma's (taakvelden) (renteomslag)		€ 82.380
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ -146.851